

2006. május 22-én eljött a nap, mikor elindultunk Nagy – Magyarország körutunkra. Indulásunk helyszíne Sopron volt, ahová aznap este érkeztünk. Bár fáradtak voltunk, a városnézést sikerült beiktatni. Előzetes megegyezés alapján, vendéglátónk a Soproni Kálvin Kör volt.

Másnap nagy út állt előttünk, célunk Rijeka vagyis Fiume kikötője volt, de már induláskor sejtettük ezen tervünket vélhetően nem fogjuk tudni tartani, a késői (12 óra) indulás miatt. Utunk több országot érintve folytatódott. Átlépve Ausztria határát, megelevenedtek a városok, melyeket a tervezés során már bejártunk. Az időjárás változó volt, nem kifejezetten meleg, hegyvidékeken hűvösebb, de motorozásra mindenképp alkalmas. Szlovéniában Muraszombat és Lendva városait örökítettük meg néhány képben. Délutánra Horvátországba érkeztünk, ahol elsőként, Varasd (Varazdin) városában néztünk körül. Aznap célunk, Fiume, másnapra tolódott. Bár sok helyről kaptunk szállásajánlatot, Horvátországban nem volt előre megbeszélte szállásunk. Kiderült, a környéken nincs sátorozási lehetőség, így elhatároztuk, addig megyünk, míg kempinget nem találunk. Ekkor már sötétedett, az eső is szemerkélt. Este 21 óra körül érkeztünk Zágrábba. Sötét volt, a városból keveset láttunk, de azt hiszem ezzel nem veszítettünk sokat. Szó szerint keresztül haladtunk a várost végigszelő egyik sugárúton. Szerencsére a város határában találtunk kempinget, ahol sátrat vertünk.

Másnap esőre ébredtünk. Egy ideig várakoztunk, majd elindultunk. Eleinte szitáló, később zuhogó esőben motoroztunk, majd Karlovac után megálltunk, pihenni, ebédelni és főleg melegedni. Néhány óra múlva, újult erővel folytattunk utunkat, még mindig Rijeka felé. Csodaszép hegyi utakon haladtunk keresztül, de az idő itt is elég rossz volt. Esett, köd volt az orrunkig is alig láttunk, de a motor elejéig még kevésbé. Ennek ellenére egyre feljebb, és feljebb haladtunk a hegyen. Felemelő látvány volt amikor, a hegytetőre felértünk, lenéztünk és megpillantottuk az alattunk elterülő tengert.

Másnap igazi nyári melegben, szinte egész nap tengerpart menti úton haladtunk dél felé, egészen Károlyvárosig (Karlobag).

Utánna nem kevésbé izgalmas hegyi utakon motoroztunk.

Másnap a Plitvicei tavak környékét jártuk be, ahol állítólag a híres Vinetou filmet, az Ezüst tó kincsét forgatták, mondani se kell eszméletlen szép volt.

A következő nap Szerbia felé vettük az irányt, olyan területeken haladva, ahol elég sok, a Dél-szláv háború emlékeit idéző lerobbant, feldúlt ház, felrobbantott híd stb.maradványaira bukkantunk. Este 8 körül értünk a szerb határra, 10 körül Újvidékre, ahol volt megbeszélte szállásunk az éjszakára. Sebestyén Imrénél és családjánál szálltunk meg az éjszakára. Elbeszélgettünk a helyi magyarság életkörülményeiről, mennyire más az életformájuk, mint az itt élő szerbeknek, milyen hatással van mindennapi életükre a kaotikus politikai helyzet, amelyhez tulajdonképp semmi közük.

Másnap Zenta, és Szabadka városában tettünk egy rövid látogatást, ahol már érezhető volt a nagyarányú magyarság jelenléte, szinte mindenhol tudtak magyarul.

Következő nap Kikindára, Nagybecskerekre érkeztünk. Innen egy kis magyar faluba Ürményházára mentünk, ahol szállásadóink vártak. Dulka Andor és családja biztosította itt szállásunkat, ő és felesége a helyi magyar iskola tanárai. Sok érdekes dolgot meséltek nekünk a környékről, az itt élő emberekről, szóba került, hogy sajnos itt is jellemző a fiatalok elvándorlása, annak ellenére, hogy külföldön sem túl jó a megítélésük, hisz szerbnek tekintik őket, Szerbiából jöttek ahol nemrég háború volt. Ha utazni szeretnének, vízum szinte minden országba kell, beleértve az anyaországot, a mai Magyarországot is. Akik viszont maradnak, mindent megtesznek a magyarság megmaradásának érdekében, példa erre az Ürményházi iskola tevékenysége is. Utolsó vajdasági városunk, Versec volt. A déli órákban érkeztünk meg a szerb-román határra, délután pedig már Temesváron voltunk, ahol ugyan elkapott az eső, de egy kis városnézés itt is belefért.

Másnap Arad következett, ahol megtaláltuk az aradi vértanúk monumentális emlékművét, a szobor jelentőségéhez egyáltalán nem méltó eldugott helyen, szomszédságában természetesen egy román emlékművel. A várba sajnos nem tudtunk bejutni, mert az katonai területnek számít jelenleg. Megszállni Déván sikerült, a ferencesek egyházi szállásán.

A következő nap Erdély egyik legszebb (ha nem a legszebb), Vajdahunyad vára következett. Sajnos a város egyáltalán nem nyújt méltó környezetet, ágaskodó gyárkéményeivel a Hunyadiak fenséges várkastélyának. A nap további részében, csodálatos vidékeken a Lotru hegységen keresztül vezetett utunk. Majd a Fogarasi havasok mellett haladva, a bájos kisvárosba, Brassóba érkeztünk. Miután megnéztük a híres Fekete-templomot, és sétáltunk a Fő téren, indultunk tovább, észak felé. Délután, a székelyföldi Sepsiszentgyörgyben néztünk körül, majd a mesebeli, ködös Hargitán keresztül haladva, este 9 re érkeztünk Csíkszeredai szállásadóinkhoz. Levelünkre Portik Apor, diák válaszolt innen, és ajánlotta fel, hogy vendégül lát bennünket. Bebizonyosodott a híres székely vendégszeretet, és beszélgetésünk során az is kiderült, milyen megtartó ereje van az itt élő tömbmagyarságnak, az egymásnak való segítségnek, a nemzeti öntudatnak, melyen nem változtat holmi állandóan változó államhatár. A székelyek nem akarnak, soha nem is akartak szülőföldjükről elmenni, ezen a többségi hatalom elnyomó intézkedései sem változtattak.

A másnapi program a Csíksomlyói búcsú volt. Az ünnepi szentmise rengeteg embert megmozgatott, sokan Magyarországról érkeztek, de az erdélyi és csángó magyar híveken kívül, voltak canadai és ázsiai zarándokok is, egyesek szerint közel fél millió résztvevővel. Az elkövetkezendő 2 éjszakát a gyimesi szoroson túl lévő kis faluban, Gyimesbükkön töltöttük, Deáky András vendégeiként. Megnéztük az itt található ezeréves határt jelző határkövet, a mellette megmaradt romos vámházat, sétáltunk a határvonalon, ahol az egyik oldalon magyar vidék volt ősidőktől fogva, és csak a másikon román.

Szállásadónk ez este, valamennyi vendége nagy öröme, táncos, énekes csángó estét rendezett, amit mi is nagyon élveztünk.

Másnap megnéztük Gyergyószentmiklóst, a Gyilkos-tavat, és a Békás szorost. Óriási élmény volt, a hatalmas sziklafalak, és az azok melletti sebes folyó mellett végig motorozni, látni milyen csodálatosat alkotott a természet. Este 9re érkeztünk Székelyudvarhelyre, mely a legmagyarabb városnak számít Erdélyen belül, a 38.000 főt számláló városkában 96 %-ban magyarok laknak, közülük sokan nem beszélnek románul. Itt a Református diákokthonban szálltunk meg, Dobai László jóvoltából. A vele való beszélgetésből is kiderült, egy magyar érvényesülése Romániában meglehetősen nehéz. Ha az illető beszéli is a többségi nyelvet, hátrányosan megkülönböztetik magyar neve, nemzetisége miatt, esetenként magyar cégek azért alkalmaznak egy-egy román munkaerőt, mert pl.hivatalos ügyekben, gyorsabb az ügyintézés, ha az illető román. Elfogadott dolog, hogy román alkalmazott bizonyos munkáért jóval több fizetést kap, mint magyar társa, mert magyarok közt él, dolgozik ún. veszélyeztetett környezetben. Lakáshoz jutással, és egyéb, ezekhez hasonló intézkedésekkel sikerült a románság betelepítése Erdély területére, az elmúlt évtizedekben. Azt is megtudtuk, sok itt élő ember számára nem számít Bukarest központnak, a románságot megszálló hatalomnak tekintik. Azip rövid kirándulást tettünk a környék néhány településére. Ellátogattunk a fazekasműhelyeiről ismert Korondra, Tamási Áron szülőfalujába Farkaslakára, Orbán Balázs sírhelyére Szejkefürdőre.

Másnap Segesvár felé vettük az irányt, útba esett Fehéregyháza, ahol Petőfi Sándor síremlékét néztük meg, ugyanis itt látták utoljára élve a költőt. Majd bejártuk a középkori Segesvári várat, megnéztük az itt található Diáklépcsőt, és Vlad Tepes (Drakula ihletője) állítólagos szülőházát is, amelyről később kiderült, később épült, mint ahogy Tepes született. Este Nyárádgálfalván szálltunk meg, Csiki Sándor Nyárádszeredai tanár jóvoltából.

A következő nap Marovásárhely bejárása volt a terv. Erdélyben sajnos jellemzővé vált, hogy egyre több magyar városban, a magyarok számaránya, az utóbbi időben a románság javára fordult meg. Ilyen például Marosvásárhely, ahol a város 150.000 lakosából, csupán 47% magyar, 50% román, a maradék 2% pedig cigány. Ennek ellenére ma is itt él a legnagyobb magyar közösség Erdélyben, ami 70.000 főt jelent. Lenyűgöző volt a Kultúrpalota belső díszítése, lépcsőháza, a sétáló utca. Megnéztük a híres Teleki Téka könyvtárat, a Bolyaiak szobrát, és szülőházát, valamint a várat. Ez utóbbi nem nyerte el tetszésünket, kissé lerobbant állapota miatt sem. Majd ellátogattunk Nyárádszeredára, megnéztük a helyi iskolát, ahol épp lázas készülődés folyt, a másnapi ünnepségre, amikor az iskola, fennállásának 50. évfordulóját ünnepelték. Néhány szó erejéig beszéltünk szállásadónkkal, aki elmondta, az erdélyi magyarság fő törekvése az autonómia. Ezen céljuk elérése érdekében mindent megtesznek, több magyar rádióműsor, újság, folyóirat mind ezt a célt támogatja, igyekszik a magyarságot megtartani szülőföldjén.

Nyárádgálfalváról tovább indulva, a Tordai hasadékot vettük irányba. Hihetetlen látvány, a kettéhasadt sziklatömb, mely közt, sebes patak mentén vezetett az út, a két szikla közt. Vadregényes volt a sziklás, köves úton, függő hidakon sétálni. Sajnos, a hasadék kellős közepén elkapott bennünket az eső, ami kissé nehezítette a tovább haladást, de mindez nem szegte kedvünket.

Másnap Kolozsvár városa következett. Meghatározó élmény volt ez a látogatás a kincses városba, látni Mátyás király lovas szobrát, az egész tér hangulatát meghatározó Szent Mihály-templomot. Az élményt nem csorbította a környéken található számtalan román zászló, sem a tér csúfítására szolgáló ásatások, tudtuk, Erdély fővárosában vagyunk. Kihagyhatatlan volt a Bolyai Egyetem megtekintése éppúgy, mint Mátyás király szülőháza.

A következő napon, Tordán keresztül Verespatakra motoroztunk, ahonnan a Bihari-hegység gyönyörű hegyvidéki tájain keresztül vitt utunk. A számtalan vízesés, az utakon átfolydogaló patakocskák igazán szép emlékeket hagytak bennünk, erről a vidékről. Ezen az úton jutottunk el a Lesi tóhoz, majd innen a Király-hágón átkelve, Partiumba. Első célpontunk itt Nagyvárad volt, ahol szállásadónk, Sultész János már várt bennünket. Szóba került, hogy Erdélyen belül, milyen különbözőek lehetnek a magyarok is. Függ ez attól, hogy többen élnek (pl.Székelyföldön), vagy vegyesen, de attól is mennyire hat rájuk pl. az anyaország. Megnyilvánul mindez alkalmazkodás, nyitottság kérdésében. Az itt élőknek sajnos azt is tapasztalniuk kellett, hogy a románság mennyire csökkentette Erdély kultúráját, az elmúlt évtizedekben, ezzel néhány román értelmiségi is egyetért. A Kárpátokon túl élő románság, a mai napig alacsonyabb fejlettségi szinten él. Annak ellenére, hogy több anyagi támogatáshoz jutnak az államtól, a munkamorál, az örökölt szokások, a kultúra, össze sem hasonlítható az Erdélyben megszokottal. A két világ nehézkes együttélése pedig, sehol sem konfliktusmentes. Ennek ellenére vendéglátónk is elmondta, sok helyen járt, de Erdélyt, otthonát, hosszútávon nem hagyná el, hisz az itt élő emberek sajátos mentalitása mellett, minden emlék ideköti.

A szecessziós hangulatú Nagyvárad is számos érdekes látnivalót kínált számunkra. Ilyen volt pl. a Sas Palota, a Püspöki Székesegyház és környéke, az árkádos Kanonok-sora. A várossal természetesen szorosan összefügg Ady Endre kultusza, mi is megnéztük az EMKE Kávéház falán lévő emléktáblát, ahol Ady először találkozott múzsájával, Diósi Ödönné Brüll Adéllal azaz Lédával. Ellátogattunk az Ady Endre Emlékmúzeumba, mely a költő egykori kedvenc cukrászdájának, a Müllerájnak, az épületében található.

Innen indultunk tovább, Nagyszalonta felé, ahol magyar irodalmunk másik kiemelkedő alakjának Arany Jánosnak az emlékmúzeumát néztük meg. Rövid látogatást tettünk az innen

nem messze található Érsemjénre, ahol a Kazinczy emlékhelyet néztük meg. Délután, hőségben érkeztünk meg Margittára, szállásadónk Osváth György és barátai vendégeiként. A nap további része beszélgetéssel telt. Újdonsült barátainknak elmondtuk merre jártunk eddig, milyen élményekben volt részünk. Ők is elmesélték Erdély mely területeit fedezték fel, útba igazítottak további utunkat illetően. Több érdekes dolgot tudtunk meg a helyi szokásokról, a sajátos ételektől kezdve, a nyelvjárástól. Az esti városnézés után sörözés következett. Ekkor természetesen szóba került a cseh sör, és Prága is, mint mindig beszélgetéseink során. Nem is tudatosítottuk, vendégeink számára mi vagyunk a külföldiek. Margittai látogatásunk után, Sződemeterre látogattunk Kölcsey szülőfalujába. Majd Tasnádon keresztül, Adyfalvára vagyis Érmindszentre, ahol megnéztük a költő emlékére berendezett kiállítást. Innen a közeli városba, Nagykárolyba vezetett utunk, ahol a Károlyi-kastély, és Ady Endre volt iskolája mellett, megnéztük Károlyi Gáspár szobrát, a helyi református templom kertjében. A domahidai vasútállomás mellett megnéztük, a Rákóczi-szabadságharcot lezáró, szatmári béke emlékére állított emlékművet.

Ezután Szatmárnémeti felé vettük az irányt, ahol István Istvánék ajánlottak nekünk szállást. Az esti beszélgetés során szóba került, hogy Szatmárnémetiben is fog a magyar, sokan az anyaország felé vándorolnak. A Partium területe nem számíthat túl sok támogatásra, együttműködésre Magyarország keleti, szegényebb régiójával, a külföldi látogatók is csak átutaznak ezen vidékeken. A kettős állampolgárság „nem megszavazása“ kapcsán megegyeztünk abban, hogy a szavazók valószínűleg nem mérték fel döntésük súlyát. Szóba került a színház is, hisz vendéglátóink színészek. Kihagyhatatlan téma volt Csehország, ahol már ők is jártak, az, hogy milyenek az ott élő emberek, mennyire más a mentalitás, a kultúrához és a sörökhöz való viszony. Szerintünk az emberek itt sokkal inkább tudnak együttélni egymással, aki nem cseh, legfeljebb külföldinek számít, de nem idegennek. Azért is

lehet ez, mert a gazdasági problémákat, nem akarják nemzetiségi mederbe terelni. A másnapi városnézés után, a sepsiszentgyörgyi társulat színhazi előadását néztük meg, este pedig folytatódott a beszélgetés sörről, borról, utazásról, színházról.

Majd Nagybánya felé folytatódott utunk, ahol bejártuk a Fő teret, végigsétálva a város utcáin, és nem hagytuk ki a Klastrom-rétet sem, ahová a nagybányai festőiskola idejében, a művészek legszívesebben jártak dolgozni. Az egykori érintetlen természeti szépségű rét határát, ma a román katona emlékműve jelzi. Majd vadregényes máramarosi falvakon keresztül haladtunk, mesébe illő házikókkal, és hatalmas faragott fakapukkal, különlegesen szép fatemplomokkal. Az út Máramarosszigetig vezetett, ahol a vidék már hagyományosan román etnikumú, csak néhány faluban, és itt Máramarosszigeten él néhány magyar, a lakosság 80%-a román, míg 16%-a magyar. Elmentünk az itt található falumúzeumba, ahol egy egész máramarosi falut építtek fel. A városban megnéztük a Kultúrpalota épületét, természetesen Románia itt működő leghírhedtebb kommunista börtönét, amely helyet a "miniszterek börtönének" is szokták nevezni, ahol napjainkban a kommunizmus és az ellenállás áldozatainak emlékmúzeumát hozták létre. A helyiek többszöri ajánlására, megnéztük a szaploncai ún. „Vidám temetőt“, mely színes festett fejfáiról híres, melyek megörökítik az elhunyt életének főbb mozzanatait, halálának körülményeit, meglehetősen naiv, morbid módon. Ezzel az érdekes élménnyel zártuk Erdély-i körutazásunkat, mely semmiképp sem mondható felületesnek, hisz 3 hetet töltöttünk itt. Búcsút vettünk – a mihamarabbi viszontlátás reményében – Erdélyországtól, és Kárpátalja felé vettük az irányt. A határátkelést Halmi-nál kíséreltük meg végrehajtani. Miután a szükséges papírokat kitöltöttük, kikérdezték hova, kihez, minek, miért erre megyünk, hol lesz szállásunk. Mi nagyjából válaszolgattunk a feltett kérdésekre, átestünk négy vizsgálaton, és kb. 2 órán belül sikerült a határátkelés Romániából Ukrajnába (magyarföldről magyarföldre). Szerencsésnek mondhattuk magunkat, hisz autós társaink ennél

sokkal többet váraoztak a határon. Aznap a Tisza parton éjszakáztunk, másnap Rahó felé vettük az irányt, megérkeztünk Európa közepére, ezt egy emlékmű jelzi, melynek helyét az Osztrák–Magyar Monarchia tudósai határozták meg. Majd innen tovább motoroztunk, hogy megnézzük Ukrajna legmagasabb csúcsát, a Hoverlat (2061 m). Rahó vidéke azért is említésre méltó, mivel itt, távol a magyar határtól, mintegy másfél ezer főnyi magyar közösség őrizte meg nemzetiségét. Valamint itt élnek a hosszú kürtjeikről ismert, a ruszin néprajzi csoport jellegzetes képviselői, a huculok. Innen vissza, nyugat felé folytattuk az utat, végig motorozva a déli területeket, majd északra indulva Munkács városába érkeztünk, mely település Kárpátalja legvárosiasabb belvárosával büszkélkedhet. Itt található Munkácsy Mihály szülőháza, a Rákóczi-ház. II. Rákóczi Ferenc egy időben innen irányította a szabadságharc hadi eseményeit. Figyelemre méltó a munkácsi vár épülete is, mely a városon kívül, egy dombon foglal helyet. A munkácsi várral szorosan összefügg Zrínyi Ilona neve, kinek szobra és emléktáblája megtalálható a várban.

Munkács után a Beregvár–i Schönborn–kastélyba tettünk egy rövid látogatást. A romantika korából származó remekmű, a körülötte lévő ősparkkal igazán lenyűgöző látvány. A településről egyenes út vezetett északra, a Vereckei-hágó felé. Utunk meghatározó pontjához értük, mikor erről a történelmi helyről, letekintettünk a Kárpátok övezte vidékre, ahogy tették ezt honfoglaló őseink, mielőtt hazát teremtettek számunkra. Ezen megható pillanatokban, az is eszembe jutott, utunk hamarosan véget ér.

Másnapi látványosságot Ungvár, Kárpátalja legfejlettebbnek tartott városa biztosította számunkra. Itt elsőként az egyedülálló falumúzeumot néztük meg, mely a Kárpát-medence egyik legszínvonalasabb szabadtéri néprajzi múzeuma, ahová nem egyszerűen összegyűjtötték a környékbeli falvak házait, egy teljes falut építettek, rendezett utcákkal, templommal, iskolával, kovácsműhellyel, kocsmával, a házak körül takaros

virágoskertekkel. Valamennyi épület eredeti népi bútorokkal van berendezve, és többségükben belülről is körül lehet nézni. Majd megnéztük a várat, az itt található néprajzi és történeti kiállítást. Ungvári sétánk alkalmával útba ejtettük a városban található Korona Szállót, zsinagógát, a görög katolikus székesegyházat.

A következő nap ellátogattunk az ukrán–szlovák határon fekvő, magyarok által lakott Kisselmencre, ahol a határ a falu közepén húzódik. A határ két oldalán álló félbevágott székelykapu a helyzet abszurditására próbálja felhívni a figyelmet, mely helyzet némiképp javult, mióta gyalogos kishatárátkelőt nyitottak itt. Majd visszaindultunk Ungvár felé, hogy átkeljünk az ukrán–szlovák határon. A határátkelés zökkenőmentesen zajlott, mindössze 2órát vett igénybe a rekkenő hőségben, a többi autós ennek sokszorosát kellett hogy kivárja.

Felvidéki utazásunk első jelentős állomása hazánk keleti bástyája, Kassa volt. Végigsétáltunk a Fő utcán, megnéztük az Orbán tornyot, kívülről– belülről megcsodáltuk a Dóm monumentális épületét, látogatást tettünk II. Rákóczi Ferenc sírhelyénél. Hihetetlen, hogy számos emlék, a magyar múlthoz kapcsolódó oly sok zarándokhely, mind kívülrekedt a mai Magyarország területén. Utunk egyik nem titkolt célja, ezen helyzet néma, szelíd bemutatása. Bármennyit is tudok a Trianonban megkötött békeszerződés előzményeiről, körülményeiről, az idő múlásával hiába lettem egyre belenyugvóbb a kialakult helyzettel kapcsolatban, amikor Aradon, Kolozsváron, a Gyimes–i határkőnél, a Vereckei–hágónál vagy itt Kassán voltunk, csalódottságot, tehetetlenséget érzek, nem értem hogy, és MIÉRT alakulhatott így nemzetünk sorsa.

Felvidéki utazásunk során megnéztük Eperjes, Bártfa városokat, áthaladtunk Kézsmárkon, hogy az éjszakát a Tátra–i hegyek lábánál töltsük.

Másnap innen folytattuk motoros kirándulásunkat, de sajnos lehangoló látvány fogadott. A néhány éve itt pusztított vihar, óriási károkat okozott. Mintha nem is erdő övezte utakon járnánk, amerre a szem ellát minden kietlen, kopár, keresni kell az olyan

vidéket, ahol összefüggő erdős terület található. A Magas-Tátra egykor csodaszép erdői helyett, jelenleg farönkök, kicsavart fák fogadják az ide látogatót. Ijesztő és nagyon elszomorító mindez, hisz sok-sok évnek kell eltelnie, mire a Magas-Tátra ismét visszanyeri régi szépségét. Ellátogattunk a Csorba-tóhoz, az Alacsony Tátra vidéke megúsza a pár évvel ezelőtti pusztító vihart. Majd Liptószentmiklóson és Rózsahegyen tettünk egy rövid látogatást. Túrócszentmárton mellett elhaladva, következő állomásunk Zsolna városa volt, mely sajnos legkevésbé sem tekinthető magyarnak, ezen vidéken nem is igazán élnek magyarok, nem is szeretik őket errefelé. Esőben motoroztunk dél felé, Póstyéнен keresztül egészen Szencig. Utunk során sehol nem okozott gondot hogy "magyarok vagyunk". Az este folyamán a szenci kemping sörözőjében "szóltak be" a magyarokra, nem is konkrétan nekünk, de úgy, hogy mi is halljuk, miután meghallották hogy magyarul beszélgetünk. Gondolom a jelenlegi szlovák kormány felállása után, bizonyos csoportok ismét érzik a hatalmat a hátuk mögött, így attól tartok az ilyen esetek is egyre gyakoribbakká válnak. Másnap készítettünk néhány képet a magyar koronázó városról, Pozsonyról, mely napjainkra (véleményem szerint), egy személytelen nagyvárossá nőtte ki magát. Innen indultunk Sopronba, ahol 7 héttel ezelőtt utunkat megkezdtük. Természetesen Ausztrián keresztül haladva, immár ismerős vidékeken. Furcsa érzés volt, amikor a magyar határon átléptünk, belegondoltam néhány óra múlva, véget ér utazásunk mely nem is oly rég még csak képzeletünkben élt, és most megvalósul, nemsokára mindez életreszóló emlék. Ismerősként üdvözöltük Sopron városát, ahol ellátogattunk első szállásadóinkhoz bejelenteni: KÖRBEÉRTÜNK.

Azt hiszem nyugodtan állíthatom, ez az út felülmúlta minden elképzelésünket. A sok kedves ember, akik ismeretlenül is segítettek, tanáccsal, szállásadással, reméljük mi is viszonzni tudjuk mindezt. Ezzel az úttal, olyan alapvető kötelességünk egy részét is teljesítettük, mely arra szólít, hogy ismerjük meg

hazánkat. Adódtak persze nehézségek, de a sok élmény sokszorosán kárpótol bennünket.

Utunk során 8200 km tettünk meg, 400l benzin fogyott, kb. 2000 kép készült (lásd. néhányat www.erika.cz) másfél hónap alatt. Hosszú volt az út, mégis sok minden kimaradt, ami arra sarkall bennünket, hogy a jövőben ezen hiányosságokat pótoljuk. Azt mondják, minden hosszabb utazás megváltoztatja némiképp az embert. Biztos vagyok benne hogy ez így van, hisz a számtalan élmény, a beszélgetések, az újonnan született barátságok, a rövid bepillantások más emberek életébe nem múlnak el nyomtalanul. Köszönjük ezt mindenkinek...

Tátrai Viktória

Szabó Zoltán